

หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

สายงานบริหารการศึกษา มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

(ส่งพร้อมหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๒ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๑)

ด้วยมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ กำหนดว่า การให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะใดและการเลื่อนเป็นวิทยฐานะใด ต้องเป็นไปตามมาตรฐานวิทยฐานะตามมาตรา ๔๒ ซึ่งผ่านการประเมิน ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงคุณภาพ ประสิทธิภาพ ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ประสบการณ์ ความรู้ความสามารถ ผลการปฏิบัติงาน ประกอบกับมาตรา ๓๙ กำหนดให้ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัด/กรุงเทพมหานคร รองผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด และผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอ เป็นตำแหน่งที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ซึ่งเป็นวิทยฐานะเริ่มต้นของตำแหน่ง

ดังนั้น เพื่ออนุรักษ์ให้เป็นไปตามหลักการแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และเพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการขอมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษของตำแหน่งในสายงานบริหารการศึกษา ได้แก่ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัด/กรุงเทพมหานคร รองผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด และผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ก.ค.ศ. จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการนี้

หลักเกณฑ์

๑. ผู้ขอมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๑.๑ ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัด/กรุงเทพมหานคร รองผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด และผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอ หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่ ก.ค.ศ. เทียบเท่า อย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑ ปี นับถึงวันที่ยื่นคำขอ

๑.๒ มีภาระงานบริหารและการจัดการศึกษาเต็มเวลา

๑.๓ ได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ในสายงานบริหารการศึกษาย้อนหลัง ๒ ปีติดต่อกัน นับถึงวันที่ยื่นคำขอ

กรณีที่ ก.ค.ศ. กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดต้องผ่านการประเมินสัมฤทธิผลการปฏิบัติงาน ในหน้าที่เพื่อพัฒนาการศึกษา ผู้นั้นต้องผ่านการประเมินสัมฤทธิผลการปฏิบัติงานฯ ตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ก่อนยื่นคำขอรับการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการนี้

๒. ผู้ขอต้องผ่านการประเมิน ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ พิจารณาจากข้อมูลของบุคคลและหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเอกสารหลักฐาน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ประวัติการรับราชการ (ก.พ. ๗)

ส่วนที่ ๒ คำรับรองของผู้บังคับบัญชา

ส่วนที่ ๓ เอกสารหลักฐานที่แสดงการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

ด้านที่ ๒ ด้านความรู้ความสามารถ พิจารณาจากการพัฒนางานในหน้าที่ และการพัฒนาตนเอง ดังนี้

ส่วนที่ ๑ การเป็นผู้มีความสามารถในการบริหารและการจัดการศึกษา พิจารณาจากความสามารถในการบริหารงานทั่วไป การพัฒนาด้านวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน

ส่วนที่ ๒ การพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการบริหารและการจัดการศึกษา พิจารณาจากการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ผลการทดสอบความรู้จากหน่วยงาน หรือสถาบันทางวิชาการที่ ก.ค.ศ. ให้การรับรอง การประมวลความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาการและวิชาชีพ การนำไปใช้ในการบริหารและการจัดการศึกษา และการให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพ

ด้านที่ ๓ ด้านผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ รายงานผลการพัฒนาคุณภาพในการบริหารและการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นการรายงานผลที่เกิดกับผู้เรียนและผู้รับบริการ บุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษา หน่วยงาน ชุมชน และสังคม จำนวน ๑ เล่ม

ส่วนที่ ๒ ผลงานทางวิชาการ ต้องเป็นงานวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการศึกษา หรือ ผลงานทางวิชาการซึ่งเป็นการแก้ปัญหาและพัฒนาการบริหารและพัฒนาการจัดการศึกษา ที่แสดงถึงความเชี่ยวชาญในหน้าที่ ไม่เกิน ๒ เรื่อง

ทั้งนี้ การประเมินด้านที่ ๑ ด้านที่ ๒ และด้านที่ ๓ ให้คณะกรรมการประเมินจากเอกสารหลักฐาน และประเมิน ณ สถานที่ปฏิบัติงานจริง

๓. การตั้งคณะกรรมการประเมิน

การตั้งคณะกรรมการประเมิน ให้ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี ตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์เหมาะสม โดยประธานกรรมการต้องมีระดับตำแหน่ง หรือระดับตำแหน่งทางวิชาการ หรือมีวิทยฐานะ ไม่ต่ำกว่าเชี่ยวชาญ หรือเทียบเท่า และกรรมการต้องมีระดับตำแหน่ง หรือระดับตำแหน่งทางวิชาการ หรือมีวิทยฐานะ ไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ หรือเทียบเท่า โดยผู้ขอรับการประเมิน ๑ ราย ให้มีกรรมการประเมิน จำนวน ๓ คน

๔. เกณฑ์การตัดสิน

ผู้ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินต้องได้คะแนนแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ต้องได้คะแนนจากกรรมการทั้ง ๓ คน เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐

ด้านที่ ๒ ด้านความรู้ความสามารถ ต้องได้คะแนนจากกรรมการทั้ง ๓ คน เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐

ด้านที่ ๓ ด้านผลการปฏิบัติงาน ต้องได้คะแนนจากกรรมการแต่ละคน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ผลการพัฒนาคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษา ต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๕

ส่วนที่ ๒ ผลงานทางวิชาการ ต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๕

คะแนนรวมเฉลี่ยส่วนที่ ๑ และส่วนที่ ๒ ต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐

กรณีที่การประเมินด้านที่ ๓ ไม่ผ่านเกณฑ์ และคณะกรรมการมีความเห็นว่า ผลการปฏิบัติงานซึ่งประกอบด้วยผลการพัฒนาคุณภาพในการบริหารจัดการศึกษาและผลงานทางวิชาการอยู่ในวิสัยที่สามารถปรับปรุงได้ และ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี มีมติให้ปรับปรุง ให้ปรับปรุงได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ ไม่เกิน ๖ เดือน และครั้งที่ ๒ ไม่เกิน ๓ เดือน

๕. การพิจารณาอนุมัติผลการประเมินเพื่อให้มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ให้ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี เป็นผู้อนุมัติ มีผลไม่ก่อนวันที่ส่วนราชการต้นสังกัด ได้รับคำขอและเอกสารครบถ้วน

กรณีที่มีการปรับปรุงด้านที่ ๓ ให้อนุมัติได้ไม่ก่อนวันที่ส่วนราชการต้นสังกัด ได้รับหนังสือที่ส่งรายละเอียดในการพัฒนาหรือปรับปรุงครบถ้วน สมบูรณ์ครั้งสุดท้าย

๖. ผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ จะต้องผ่านการพัฒนาก่อนแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๗. เมื่อ ก.ค.ศ. พิจารณาผลการประเมินและมีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ถือเป็นอันสิ้นสุด

๘. ให้ดำเนินการพิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการนี้โดยเคร่งครัด หากภายหลังตรวจสอบพบว่าการดำเนินการโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการนี้ หรือมีการดำเนินการที่มีข้อบกพร่องใด ๆ ให้ถือว่าเป็นความรับผิดชอบของผู้ขอมีวิทยฐานะ ผู้รับรอง ผู้ประเมิน และผู้ที่เกี่ยวข้อง และเป็นความผิดทางวินัย แล้วแต่กรณี

วิธีการ

๑. ให้ผู้ประสงค์ขอรับการประเมินยื่นคำขอได้ตลอดปี รอบปีละ ๑ ครั้ง โดยส่งคำขอ พร้อมทั้งผลการปฏิบัติงาน ด้านที่ ๑ ด้านที่ ๒ และด้านที่ ๓ จำนวน ๔ ชุด ต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับ ถึงส่วนราชการต้นสังกัด

กรณีผู้ที่จะเกษียณอายุราชการให้ยื่นคำขอพร้อมทั้งผลการปฏิบัติงาน ด้านที่ ๑ ด้านที่ ๒ และด้านที่ ๓ จำนวน ๔ ชุด ต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับ ถึงส่วนราชการต้นสังกัด ก่อนที่จะเกษียณอายุราชการไม่น้อยกว่า ๖ เดือน

๒. ให้ส่วนราชการต้นสังกัดตรวจสอบคุณสมบัติ เอกสารหลักฐาน และดำเนินการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๓. การตั้งคณะกรรมการประเมิน

ให้ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี ตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์เหมาะสม โดยประธานกรรมการต้องมีระดับตำแหน่ง หรือระดับตำแหน่งทางวิชาการ หรือมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าเชี่ยวชาญ หรือเทียบเท่า และกรรมการต้องมีระดับตำแหน่ง หรือระดับตำแหน่งทางวิชาการ หรือมีวิทยฐานะ ไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ หรือเทียบเท่า โดยผู้ขอรับการประเมิน ๑ ราย ให้มีกรรมการประเมินจำนวน ๓ คน

๔. การประเมิน

๔.๑ ให้คณะกรรมการทั้ง ๓ คน ประเมินทั้ง ๓ ด้าน ณ สถานที่ปฏิบัติงานจริงของผู้ขอรับการประเมิน โดยให้คณะกรรมการบันทึกข้อสังเกตเกี่ยวกับจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ในเรื่องที่ประเมินของผู้ขอรับการประเมินไว้ในแบบประเมินด้วย

๔.๒ กรณีผลการประเมินทั้ง ๓ ด้าน มีคุณภาพสูงถึงเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด แต่คณะกรรมการพิจารณาแล้ว เห็นควรให้ผู้ขอรับการประเมินปรับปรุงผลการปฏิบัติงาน ด้านที่ ๓ ทั้ง ๒ ส่วน หรือส่วนใดส่วนหนึ่งให้ครบถ้วนสมบูรณ์ และ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี มีมติให้ปรับปรุง ให้ผู้ขอรับการประเมินปรับปรุงผลการปฏิบัติงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการ ภายในเวลา ๖ เดือน นับแต่วันที่ ส่วนราชการต้นสังกัด แจ้งมติให้ผู้ขอรับการประเมินทราบ

เมื่อผู้ขอรับการประเมินปรับปรุงด้านที่ ๓ แล้ว ให้ส่วนราชการต้นสังกัดเสนอคณะกรรมการประเมินชุดเดิมตรวจและประเมินต่อไป

๔.๓ กรณีที่คณะกรรมการพิจารณารายละเอียดที่ปรับปรุงแล้ว แต่ผู้ขอรับการประเมินยังปรับปรุงไม่ครบถ้วนตามข้อสังเกต และเห็นควรให้มีการปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง และ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งแล้วแต่กรณี มีมติให้ปรับปรุง ให้ปรับปรุงภายในเวลา ๓ เดือน นับแต่วันที่ส่วนราชการต้นสังกัดแจ้งมติให้ผู้ขอรับการประเมินทราบ

เมื่อผู้ขอรับการประเมินปรับปรุงด้านที่ ๓ แล้ว ให้ส่วนราชการต้นสังกัดเสนอคณะกรรมการประเมินชุดเดิมตรวจและประเมินต่อไป

ทั้งนี้ การปรับปรุงตามข้อ ๔.๒ และ ๔.๓ ต้องเป็นการปรับปรุงข้อมูลผลการปฏิบัติงานที่ได้รายงานไว้ตามคุณสมบัติในข้อ ๑.๓

๔.๔ กรณีที่กรรมการประเมินคนเดิมไม่สามารถประเมินได้ด้วยเหตุผลใดก็ตามให้คณะกรรมการมอบกรรมการคนอื่นในคณะนั้นประเมินได้

๔.๕ กรณีผู้ขอรับการประเมินไม่ส่งผลการพัฒนาคุณภาพในการบริหารและการจัดการศึกษา และหรือผลงานทางวิชาการที่ปรับปรุงตามข้อสังเกตภายในเวลาที่กำหนด หรือส่งเกินเวลาที่กำหนด ถือว่าสละสิทธิ์

๔.๖ กรณี ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี มีมติอนุมัติ ให้แจ้งมติดังกล่าวให้ส่วนราชการต้นสังกัด เพื่อดำเนินการแต่งตั้งต่อไป

๔.๗ กรณี ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี มีมติไม่อนุมัติ ให้แจ้งมติดังกล่าวให้ส่วนราชการต้นสังกัด เพื่อดำเนินการแจ้งผู้ขอรับการประเมินทราบ

๕. การแต่งตั้งเพื่อให้มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

กรณี ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี มีมติอนุมัติและผู้ขอรับการประเมินผ่านการพัฒนาก่อนแต่งตั้งแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งแต่งตั้งให้มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และให้ได้รับเงินเดือนอันดับ คศ. ๓ สำหรับผู้ที่รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำ ของอันดับ คศ. ๓ จะแต่งตั้งได้เมื่อได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำของอันดับ คศ. ๓ ไม่เกิน ๑ ขั้น และส่งสำเนาคำสั่ง จำนวน ๑ ชุด ให้สำนักงาน ก.ค.ศ. ภายในเวลา ๗ วัน นับแต่วันออกคำสั่ง

๖. ให้ดำเนินการประเมินให้แล้วเสร็จภายในรอบระยะเวลา ๑ ปี นับแต่วันที่ส่วนราชการต้นสังกัดได้รับคำขอและเอกสารประกอบการประเมินทั้ง ๓ ด้าน หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จให้แจ้งผู้ขอรับการประเมินทราบ และเร่งรัดการดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานบริหารการศึกษา ที่ขอรับการประเมินเพื่อให้มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ และตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๑๓ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ ซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการให้ดำเนินการต่อไปจนแล้วเสร็จ